

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

II. Hussius VViclephi libros in vulgarem linguam transfert.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

BOHEMI FIUNT SCHISMATICI.

Ioannes Hussius & Hieronymus Pra-
gensis supplicio afficiuntur.

САРУТ III.

ARGUMENTUM.

- I. *Ambitio Concionatorum Bohemici schismatis causa.*
  - II. *Hussius & VViclephi libros vulgarem in linguam transfert.*
  - III. *VVenesia Regis impura vita.*
  - IV. *Quis primus heresorum qui sub utraque specie communionem experientur fuerit auctor.*
  - V. *Hussius & Hieronymus Pragensis ad Constantiensem Concilium profecti cremantur.*
  - VI. *Turba ex Hussi morte excitata.*
  - VII. *VViclephus & Hussius primi pseudo-martyres.*
  - VIII. *Quia post mortem Hussi in Bohemia euenerint.*

Quemadmodum indulgentiarum prædicanda cum inuidia Lucherum in atenam contra Romanam Ecclesiam produxit, sic Academica Pragensis cathedra æmulatio Ioannem Hussium ad amplectendā Wiclephistarum hæresin accedit: quæ vir nata, murato nomine, Hussitarū deinceps dicta est, & etiam nunc magnam Bohemiæ partem occupat Pragensem quidem Academiam Carolas IV. ex Luxemburgiorum Princium familia Rex Bohemiæ, ad formam Parisensis Vniuersitatis instituit, & amplissimis Priviliegii, dignitatibus & redditibus sauxit. (a) Erat vero in quatuor Nationes ab initio diuisa, nempe in Bohemicam, Saxoniam, Bavaticam, & Polonicam: quantum tres hæ posteriores æ qualiter cum Bohemis ad publica officia & munera admittebantur. Et sub hoc quidem in studio Piagensis Vniuersitas aliquamdiu sume floruit, sic ut inter virginis ac triginta studiosorum millia in ea numerata fuisse prohibeatur: donec homo quida turbulentus (b) in nationis sua consumelâ interpretatus quo pleraq; Vniuersitatis munia & dignitates penes Germanos essent, sursum deo sum omnia miscere allaboravit. Incensis verimque, iuuentutis præfertim scholastica animis, à iuris tandem & verbis ad verbaverunt fuit, non aliter ac si de ipsa Patriæ salute ageretur. Bohemii apud VVenceslaum regē conquisti, quod exenti Germani indigenis præfer-

rentur, atque omne fere imperium authoritatem
in se detinuerent, petierunt ut ei rei modo in po-
sterum constituto, aequitas seruaretur. Rex a Bo-
hemis persuasus, turbas illas componeendi deside-
rio, edixit ut pothac vna Bohemorum natio cete-
ris tribus aequipararetur. Nouam hanc Regis con-
stitutionem, præsertim circa Rectoris & Regentum
electionem, Germani a gerimie tylerunt: quum-
que priuilegij suis, vti dicebant, cedere nolleant,
vi & armis res disceptari coepit: sed Bohemii & nu-
mero & patriæ prærogativa superiores & a Magi-
stro Ioanne Hussio instigati, Germanis claves &
præcipua honorum Vniuersitatis insignia facile
extorserunt. Ex quo factum est, ut non multo post
Germani duobus agminibus, in quorum uno mil-
le, in altero tria millia studiosorū fuerant, hi Lip-
siam (vbi ex Pragensis ruderibus noua & celebri-
rima postea Academia effloriguit) illi vero Erfordi-
an commigrasint.

II. Hoc successu elatus, & iam liberior factus
Hussius, VVicaphi libros in vernacula in lingua
transtulit, eorumque exempla ad præcipuos totius
regni proceres misit. Nactus deinde ob singula-
rem scientia opinionem, concionandi munus, pu-
blicis sermonibus VVicaphi iactitabat innocentia-
m, & doctrinam tamquam Euangelicam com-
mendabat: adeo ut non modo vulgus & sæculares,
verum etiam ex ordine Ecclesiastico nonnulli
magno auctoritatis, lubenter & aures animosque
praberent: iij in primis (ut eiustemporis testantur
historiographi) qui vel ære alieno oppressi, vel
Ecclesiæ, in quam ob maleficia incidenterant, corre-
ctionem metuentes, nouis rebus studebant. Inter
Husij vero lectores facile præcipue fuerunt
Hieronymus Pragensis, & Jacobellus quidam (e)
veraque concionator egregius, qui consenso sug-
gesto, intuicias in Ecclesiam cantiunculas laicos
confingendi, & semiñis etiā S. scripturam legen-
di occasionem suppeditabant, adeo ut Ecclesiasti-
cos etiam ad disputationem prouocare non vereret-
tur. Ex ha: um numero vna præcipue celebratur,
nomine Izelbel, Visula illius, quæ Lutheri tempo-
re vixit, compat. Pragensis Archiepiscopus Sub-
inco à Leporibus Librum VVicaphi comburi pa-
lam iussit 200, conquisitis exemplaribus, sed
quum in VVenceslao Rege, luxu & delicijs per-
ditio, nihil aut parum admodum præsidij esse

Rr 3 vide

a Vid. Albert Crant lib. 10. de VVandalia. b Anno^o
1509. c En. Sylki. & Cocht lib. 1.

videret, Pontificem primo appellauit; deinde ad Sigismundum Imperatorem profectus, calamitosum Bohemiæ statum ei exposuit. Huic in ipso conatu nondum plane desperatis rebus remedium afferendi, mortuo Polonijs non sine fama veneni propinati ab Hæreticis, circa Anno 1405. Magist. Aloicus Medic. Doctor successit, fauente VVenceslao (4) homo impene avarus & sordidus, qui maiorem cellæ & horrei quam Ecclesiæ curam gerebat; non tam spirituali & salubri cibo pascendis quam vellendis ouibus intentus. Inde factum, ut quæ prædecessor cœperat, numquam ad extum sint perducta. Euclionem hunc Aeneas Sylvius graphicè admodum depingit, dicens, claves cellæ cingulo alligatas gestare, & carnem ferinam aliunde dono sibi mislam, per famulos in foro vendere; atque etiam ne edacioribus ministris veteretur, anus dentulæ opera in culina vti solitum. Idem rogas tus aliquando, codem testante Sylvio, quis sonum maxime esset molestus, Eum, aiebat, quem maxilla edentes, ederent, qui deinde etiam hoc nefas adiecit male actis, quod Episcopatum vendisse dicatur. Et hoc quidem modo, neglecto commissarum sua fidei ouium pastu, miserinus ille viuebat Archiepiscopus, ut nemo iam debeat mirari Iupum illum infernalem in grege ad eum modum pastore desitato tantam stragem edidisse?

III. Alexander V. qui tum sedem pontificiam tenebat, vbi de miseriabilis statu Bohemiæ cognovit, pro ea qua pro Christi grege excubabat soliditudine, Husium Romanum ad dicendam causam citauit. Idem deinde fecit eius successor: qui insuper ad VVenceslaum Regem vehementer affectu osam scriptis Epistolas, monens ut malo in regno ipsius gliscenti tempestive occurreret. Hanc vero admonitionem VVenceslaus non maioris fecit quam præficiæ nœtiam; ut qui dies noctesque coniunis commissationibus exigeret, nec quidquam a iudicuræ haberet, quam ut mensa opiparis feruiss & bono vino esset instructa; ijs quorum cerebella & deliciora membra quotidie comedebat, animantibus persimilis, de presentibus a que ac de præteritis, & de futuris ac de præsentibus pa- gnum sollicitus; adeo ut tamquam alter Vitellius etiam Regem se esse obliuisceretur, nisi subditorum modestia ei memoriam subseceret. Summum illi bonum venter erat, & acceptissimus qui nouam ad irritandam, vel explendam gulam potius, voluptem inueniueret. Ferunt quum aliquando prandi-

um oonita ut iusserset offendisset, iussisse ministrum caponis in statu vera affixum, ad ignem torteri. Plusquam crudele & belluini profecto facinus, ut circa tam leuem voluptatem, negligencia tam in humano suppicio puniretur. Siuldem voluptatis Henricus VII. Anglia Rex tam appetens quoque fuisse dicitur, ut Apitum quendam, obscurum certe qui hominem, ad magnam dignitatem euixerit, eo quod caponem (quem ille cibum pro exquisitiissimis habebat delicis) optime sua cura assatum, ipsi apposueret (e). Quamuis autem, ut diximus, per sumnam secundam omnia negliceret, magistratus tamen regni fratribus tres Husitas seditionis comprehendendi, & capite plesti iussit. At Husius cum suis corpora intertemtorum infami loco detracta per urbis Ecclesiæ circumculit, cantantibus sanctæ suæ sacerdotibus: Ipsi sunt sancti, qui pro Testamento Dei corpora sua tradiderunt. Ecce Iesu Christi martyres: & tandem in sacra-rium templi Bethlehemitici, tamquam martyrium reliquias, aromatis condita reposuit (f).

IV. Husius porro eandem quam omnes hæretici viam tenuit, quibus solenne est aliorum commentis & opinionibus nouas quafdam admisceret. Quare ijs quos ex VViclephi libris hauserat erroribus, non contentus, ex suo quoque cerebro non nullus superaddidit; nihilominus interim se Catholicum esse protestans, ut VValsingham scribit. Quidenim aiebat, Professorego me Christianum esse & mansurum. Quod si erravi, Ecclesia me iudicio submitto, quod ad sepulcrum usque sequiparatus sum; ac volo, ut quicumque à me dicta & scripta sunt secundum s. scriptura & Doctorum sensum intelligentur. Quod si contrarium Fidei quid dixi, revocatum volo. Quia quam sincere ab eo sint dicta euentus ostendit, cū convictus ab Ecclesia noluit subscribere revocationi. Itaque bono scuto male vñus est donec sua confirmaret, more quo omnes hæretici semper vñ sunt, solis sibi interim de erroribus suis iudicium arrogantes (g). Illam vero de communione sub utraque specie controversiam, quam postea ab ipso denominari. Husitæ in primis viserunt, non Husius primus, sed Germanus quidam Petrus Dre-sensis nomine monuit: qui ob hæresis suspicionem Lipsia profugus, Pragam rediit, & puerorum do-

cendo.
d Catalogus Episcoporum Pragensium. e Sand-
derus lib. de schis. Angl. f Aen. Sylvius in Hist. g Thom.
VValsing in Rich. i. pag. 200.